

Nr. 4.

Brasovu,

26. Ianuarie

1860.

Gazeta si Fóie'a esse regulatu o
data pe septemana, adeca: Mar-
tia. —

Pretiul loru este pe 1 anu 10 f.,
pe diumetate anu 5 f. austr. inla-
intrulu Monarchiei.

GAZETA TRANSILVANIEI.

Monarchia Austriaca.

Naseudu, in 23. Decembre 1859,

(Capetu din Nr. trec.)

Inse debe se marturisim ca cu punerea unei petre la capatul lui Marianu, meritelor densului inca nu se face destulu. O pătra frumosa cu ajutoriul lui Dumnedieu si bunavointia amielor se va redica, inse ceea ce o dorim ar fi, ca pe lenga redicarea monumentului se se insintieze o fundatiune „Mariana“ din care se resulte alte folose. Aici parerea barbatiloru e de doue feluri: din colectele stinse pentru eternarea lui Marianu ori se se fundeze o biblioteca pe séma scóleloru din Naseudu in care inainte de tóte se sia representata literatura romana apoi si germana scl., ori sese dee eara ajutoriu banescu candidatiloru de pedagogia saraci, cu talente bune, ce voiescu a se sacrificia pentru invetiarea tineretului, adeca carii voru a fi invetitori. Ambe scopurile sunt bune si nobile. O biblioteca nu lipsesce in diua de astazi nici la o scóla de Dómne ajut, si scólele Nasendului inainte de a. 1848 avusera biblioteca sa, carea au crescutu forte tara cu frumosu colectiune de carti, ce le au testatul fericitulu Marianu scólei normale de aici. Ci asta au arsu in a. 1849 cu institutu cu totu, si acum numai esista, prin urmare a ingriji pentru reactivarea ei e forte de lipsa *). Ca se sia o fundatiune de unde se se pota da eara ajutoriu teueriloru buni si miseri, carii cercetéza scóla preparandiale centrala de aici, inca ar fi forte bine. Ambe aceste intentiuni potu remané numai pie desiderii, déca nu se va contribui mai multu decatul va debui spre redicarea monumentului. —

Mai inco'o dice Du. corespondente: „Ce e mai multu, chiaru si unele scóle intemeiete prin staruintia lui cea de feru sunt mare parte parasite, si mai multu decatul aaia.“

Binevoiesca Du. corespondinte A. S. a ne spune care scoli intemeiete de Marianu sunt mare parte parasite? Noi care ne aflam aici si carii amu visitatu scólele, nu scimu se sie parasita vreo scóla din desfintiatulu regimentu. Adeveru este, ca unele scoli poporale nu sunt asia indesuite de princi, ca sub Marianu séu pene candu au statu institutu militariu, dara parasite nu sunt. Adeveru este siacea, ca nu sunt in flórea loru dinainte; inse asta vina nu o porta respectivii mai mari scolastici, nici se face asta din invidia succesorilor lui Marianu, pecum aiepteaze Du. corespondinte aducundu fapta lui Adrianu: „ca acesta pismuindu gloriei lui Traianu au lasatu se se strice podulu celu facuse acesta peste Dunere **). Pisma ce ar fi avutuo succesorii lui Marianu n'aru si potut strica scóleloru, ca fiindu aceste autorisate de inaltulu gubernu nu era in puterea directiunei scolastice ***) a parasi vreo scóla, ce pene ce a statu militaria era controlata de comanda regimentului; dupa desfintare grija inaltului gubernu n'au incetatu, ca vedemu ca comunile sunt silite a funda scoli petutindenea. —

O gresiala dreptu — debe se marturisim de si fara de voie — sau facutu de catra directiunea scolastica dupa desfintare, dissolvendu comissiunea scolastica statatoria sub militaria †), cu care dissolvare

Pentru tieri straine 7 f. 35 cr. pe 1 sem., si 14 f. 70 cr. pe 1 an. Se prenumera la tóte postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petit“ se ceru 8 cr. val. austr.

séu nimicire mai multu au stricatu decatul au folositu — pecum cunoscemu acum — si directiunei necum sei crésca vadia, dara inca iau scadiutu. Ce motive au indemnatio la acestu pasu nu putem sci, dara in tóta privintia de remanea, directiunea avea mai multu sprijinu, ca o comisiune din mai multi membri putea cu mai multu rezultat luera.

Asia dara, ca unele scóle poporale nu suntu asia bine frecuentate ca sub Marianu séu sub militaria, causa sunt multe altele dar nu pisma. Unele impregiurari atinse mai insusu au avutu influintia se asupra scóleloru.

Granitarii cu desfintare institutului militariu si scimbarea relatiunilor de mai nainte, au legatu si alte cause, precum cercetarea si grija scóleloru, ca incetandu militaria au cugetat si cugeta a. nu fi asia mare datoria de asi tramite prunci la scóla. Comandanții de regimentu, companii si statiuni purtá strinsa grija de scoli, acum sau lasatu in grija preotiumei, carea numai in urma evangelii si cu sfatu, eara nu si eu sila potu a se folosi. — Deregatorile din afara suntu prea ocupate cu alte negotie, — nu le ajunge tempu a se cuprinde cu trebi scolastice — si nici ca se socotescu datori spre aceasta. — La acesta, miseria cauzata prin Revolutiune inca contribue la desolare; eara una causa insemnata au fostu si acea impregiurare, ca directoarele scóleloru necapatandusi pausialu de calatoria = dela an. 1853 nu sau visitatu scólele poporale; — vicariul nu se putea amesteca in trebi scolastice pene la an. 1858 — prin urmare tréba scóleloru sau langediitu, vediendu poporu ca nu cercetéza nime scólele ca mai nainte — si preotii ca nu sunt sprijiniti de nime. — Numai in véra trecuta saú pututu visita tóte scólele, se intielege ca inspectorele n'au aflatu acelea scóle care le vediuse pe la anii 1838—9, candu avu norocire a consocii pe Marianu in visitatiune; totusi nu poate dice ca aceste scoli ar fi mai inapoi celoru din tiéra (asia numescu granitarii alte locuri nemilitare), pentru scie destulu de bine cu cata greutate se poate face o scóla si aduce la o deplinire, la care scólele din tiéra lipsite si de medilóce si de funduri, care auom numai incepü a se intemeié, inca n'au pututu ajunge. La aceste cauze se adauge si cea ca invetitorii cei buni, pedagogii, dupa desfintare, cautandusi mai bune conditiuni sau aplicatu la deregatorii civili prin tiéra, si am fostu siliti a pune numai teneri esiti din scólele triviale séu cea multu si din normale fara pregatire pedagogica; totu de acestia amu datu si scóleloru din tiéra. Ci dupa ce vomu avea preparandisti absoluti speramu, ca scólele voru veni la florea sa.

Ce se tiene de scólele normale de aici avemu numai atata a dice, ca acestea, necum se scade dela florea sa, dara inca propasiesc. Dovala sunt marea multime de tineri din tiéra care cercetéza aceste scoli in numeru cu multu mai mare decum au fostu sub fericitulu Marianu. Invetitorii, pedagogi buni — trei din ei pedagogi de Praga — isi cunoscu misiunea sa, si tóta nesuntia le este a sustiné renumele celu vechiu alu acestor scoli, recunoscute de celea mai bune tocmai si de alte natiuni si confesiuni.

Ca scólele din acestu regimentu se adusese de Marianu la acea flóre, au ajutatu si impregiurarile celea favoritorie; adeca impreunare deregatorii vicariale si directorale intru una persoane; ce lucra vicariu nu strica directorele, si ce intreprindea acesta nu strica celu. Centralizarea administratiunei militare, preotiesci si scolastice nu mai in Naseudu, asia catu ce decidea comandantele regimentului cu impreuna intielegerea vicariului si a directorului, acea se implinia cu acuratet'a in totu tienutulu; ceea ce forte multu au contribuitu. — Acum teritoriul fostului regimentu este impartit in 6 preturi ai caroru chefi privescu tréba scóleloru din mai multe puncte de vedere, — va se dica cati ómeni atatea pareri, cu carii corespondintile inspectoratului

*) Avemu sperantia ca si biblioteca se va funda.

**) Istoricii inca n'au dovedit destulu, déca Adrianu din pisma séu din cause politice au stricatu — podu.

***) Scólele tóte au statutu pene in anu 1858 sub singurulu director. —

†) Acesta comisiune sta din vice-colonelu ca preside, directore si vicaria ca membri, dupa desfintare se putea lua altu membru in locul vice-colonelului.

scolasticu numai se ingreunéză, fara de a veni la rezultatul dorit. — Directorului i se anticipă din fondulu proventelor sume pentru procurarea cartiloru scolastice de totu soiulu, nu numai pentru scólele erariale, ci și poporale satesci. — Acum pentru procurarea cartiloru pentru scólele poporale inspectoratulu scolasticu nu are sume date spre disponere. Cine nu vede ca intre atatea dificultati debe se patiméscă scólele? și pe lengă cea mai buna vointia se nu potiu deveni la scopulu dorit. — G. M.

D e v a , in 20. Januariu 1860.

In urma unei inalte ordonatii a supremei comande militare din Viena orasului nostru cu impregiurulu seu au devenit a fi vatra măsca a nou creatului regimentu de infanterie Nr. 64. — Consecuentu acăsta trupa va se fie in partile sale constitutive (se intielege dela suboficeri in josu) curatu romanăsca. —

TPANCILBANIA.

Брашовъ, 6. Феврварів п. Ері дн 24. Іанварів к. в. се
чігі дн бесеріка ром. катол. де аічі о пасторалъ а Есчеленцієї
Сале преальянтатлі Dn. епіскопѣ Dр. Лядовікъ Хайнанд,
плінъ de доктимтареа чеа маі adепітіоре а alinipei ші кредінці
кътъ каплі бесерічеі ші вікарівлах ліві Христосъ пе вътъпітъ, а
Съпцієї Сале Понтіфічеллі романѣ Пів IX, пріп каре провібкъ пе
кредінчошій съі ка съ'ші днтрнпескъ рғгъчпіле сале кътъ Dm-
nezeх, пентръ аперареа каплі бесерічеі de орче періквлах аме-
ніпцъторів din партеа dыштапілоръ фъцарпічі ші а. Ап үртъ
deckоноре D. парохъ ші dopinuca de a съвштере о адресъ de
адепінцъ din партеа кредінчошілоръ брашовені пріп Есчеленціа
Са кътъ Съпція Са Папа, dспъ тблтеле ексептиле лаыдабіле але
авторъ епархії. —

Брашовъ, 7. Фебр. п. № 24. Ian. к. в. сéra се цин
балвлъ резнієні, къ ёнъ ресвятатъ фортъ пріїпчосъ, къчо
афаръ de ёнъ пътеръ таре de ротъпі, цертані, офічіалъ ші
офіціръ лгаръ парте да петреканія ачеста ші din вечіна Съквіме
ёнъ пътеръ търішоръ de оспеці побілі дп костівтъ націоналъ петре-
къндеві къ копдіалітате. — Тотъ че e de a ce пріві зічі, ва
доккимента сокотела, че ва ресвята дп Фолоснілъ фондувлъ резніє-
ні, каре пъ вреа съ шіе de алте акчеденці, de кътъ сінгуръ
нъмаі de скопвлъ de a фтулці фондувлъ пептръ маі євпа ші маі
colida крештере а орфелінелоръ романе, каре ппктъ ді Фі сін-
гурълъ дідемнъ а цінѣ ші балвлъ ачеста, дєпъ кътъ се фъкъ ач-
еста дп тоді anii dela урзіреа резнієні, къ тактвлъ черутъ de
miciunea есторфелів de петреканії бінефъктътore. —

УНГАРИЯ. Песта, 15. Ianuarie. А сéръ трекъ септъмври,
de къндъ тинерii romaní шi алцi тагиарi ворбiа de фръциетате.
Ачеста е впъ че, че пофеште лецеа; днесъ ентъсиястълъ португълъ
националъ благраистикъ, Фъкъ не пеште ишрiшти се шi зите de фръ-
циетата даторникъ шi ишсълтаръ не браввълъ тагнатъ romanъ Александър
Мочони, жъне de чеа тай вънъ сперанцъ шi солидате
твртindъ вълндръ не капъ, ad. пистръкъ нъ а притiтъ шi елъ ко-
стiвълъ лоръ. — Ачеста афекциопълъ атвiдiвnea шi а впора шi а
алтора, шi припъ о депътъчнe de алцi ишрiшти тай солизи се
компани диференца. — Е адевъръ, къ дн тоте пласеле de бтени
се афъ шi смiнтици, дар чеи солизи ажъ отринка даторие а пъстра
къ тотъ скъпътатае фръциетатае къ верче алтъ локвиторъ, къче
лецеа аша не demandъ, шi romanълъ аскълъ de леце, къндъ е
конвiнсъ, къ ачеа е впъ вънъ къ тотълъ егалъ шi комвонъ да
тоди. Romanълъ днкъ'шi ишбеште съвенiреле сале шi къаръ шi
костiвълъ сълъ националъ, каре се шi притеште дн тоте пласеле
ши пе ачеста тай таре декът пе оркаре алтълъ, къче ачеоста фъ костiвълъ
зпъл попоръ таре чiвiлiсъторiа шi domnitorъ алъ iшmei; днесъ
елъ респектъ шi съвенiреле фiнькърia, пе каре 'iш bede, къ шi
елъ респектълъ пе ale лвъ. — Дъчещи въ шi bedeци колкътна лвъ
Traianъ зnde ni се афъ шi търiреа шi костiвълъ шi апои жъ-
декацъ, къ аштия нъ kade de напте de траппiпъ. —

Песта, 29. Ianvaris a. Реставрареа портвялі на-
діональ.

Дп зіле ачестеа, не къндѣ таї твлї пїблїштї, не къндѣ жърпале ка Газета впіверсалъ din Авгсбургѣ шї алте ка джнса шї къ ачеїла о парте таре din пїблїклъ de афаръ съпт форте аплекацї а пріві дп ре'поїреа портвлї падіоналъ впгурескѣ, пре-към шї а алторѣ портврї падіонале о демокстръчпе політікъ пе-рікльбсш ѿ о нѣ штілъ че кестівне de импортацї европенъ; дп ачестеа зіле, къндѣ єтепнї аж еаръш сльвічнене de a преbedé din чеа таї вшорікъ тішкарє падіоналъ къте о амепінџаре de ръстэрпътврї політіче търеде; — дп ачестеа зіле къндѣ сѣмънѣ къ єтепнї еаръ днчепн а'ші перде къмпътвлѣ, е de neапъратъ требінць, ка кестівnea портвлї падіоналъ съ фіе черчетатъ шї десебътвтъ din пїптвлѣ ei de ведере фіреськѣ шї рационалъ. О

асеменеа черчетаре пентрэ ор'че отъ къ тинтеа съпътбъсъ пічі-
декъм нъ есте ашea греa прекът с'ар пъреa квівa. Ор'че портъ
къратъ националъ есте таl твлтъ фътвлтъ клітей, съб кареa тръ-
іеште о націяле, алъ темпераментъві шi карактеръві шi — алъ
історіe национале. (Bezi decnre портвлтъ роmънескъ дисерть-
чупеа ля Г. Баріц дн къліндарівілъ съб din анулъ 1860 ф. 36
—45.) —

Портвль асвпра кървя с'а^в сквлатъ впгврї din no^в, ну есте ачелъ петцескъ, чи есте челъ францозескъ, апьте фракълъ ши пълъріа фпалтъ ціліндрикъ, еартъ петції фпкъ л'а^в лватъ dela францозъ. — Ин апзлъ треквтъ мал твлте жврпale цермане din челе та^в тарі фндемна къ tot^вadincs^влъ пе аі лорв коппнадіонал, ка съ факъ орі ши квт, съ се скапе одатъ де склавіа портвль отръїнъ францозескъ, кареле — мал вхртосъ фракълъ — прівітъ біне din пвптвлъ естетікъ есте вржтъ; tot^водатъ съ се ре^впторкъ ла портвль челъ лвигъ петцескъ пегрв ши вхпть фпкісъ, кapele рѣспанде ашea патгрелвлы челъ фпкісъ петцескъ, прекватъ ши клі-
тей цермане.

Есть кем жадекъ впѣ пѣвцію din Ծнгаріа լո пріємна пор-
тձլրі пաционалъ.

Денъ а пострѣ пърере нѣ требвє съ се днпвте пічі maria-
ріомрѣ пічі орікъреі алтѣ паціонї, déкъ ачеааш се толосеште de
поргвлѣ съѣ паціоналѣ въ пътai ка de вестжптѣ сърбъторескѣ,
пептрѣ ка глota, гъръ-каскъ съ ne admire, чи тогъодатъ ка de о
хainъ de касъ, сеѣ таі дн сквртѣ, пічі о паціоне съ нѣ факъ къ
поргвлѣ съѣ паціона!ѣ пътai парадъ шi комедiѣ ла фестівітъї
лястробсे, чi съ шiлѣ пъстрезе ка портѣ de тоте зiлеле. Déкъ
пөртвлѣ квіва есте бвпѣ шi фрътосѣ de парадъ шi фанфаронадъ,
къ атѣтѣ таі вжртосѣ нѣтѣ фi елѣ бвпѣ шi de тоте зiлеле, прiн
чтартре нѣ се кввіне а вѣтъта пічі а двштъпi не nіmіnі пептрѣ
ачелаш. Се паре квткъ гъверпвлѣ дпкъ прiвеште ачестѣ lвkr
тотѣ din acemenea латvre, пептркъ пе кълѣ атѣ дпцелесѣ елѣ а
опрітѣ пе офіциолате ка съ нѣ днпедече дптрѣ пітікѣ лъдіреа
поргвлѣ паціоналѣ. (Съ пе ерте dn. пъбліцістѣ din Ծогріа, dap
ачестѣ обсервъчне а са е преа комікѣ! Ped. Газ.)

Ної крідемъ квткъ віоічнпса сімцемітелорѣ падіонале треде
бъе респектаю ші опоратъ дп оріче паціоне, пічі нз се квдіне а
ле вътъта не квткъ ачелое рѣтънѣ дптрѣ міеззінеле саle ші нз
ловескѣ кв спірітѣ дваштънпскѣ дп дрептвріе автора. Дечі дѣкъ
тагіарії двші реставрарѣ портвлѣ лорѣ падіоналѣ, кв ачеста еі нз
фѣкврѣ алтѣ чева, де квткъ арттарѣ лятнї дп че градѣ се афль
фервброреа сімцемітелорѣ лорѣ падіонале ші кв паттереа de віедъ
а тагіарілорѣ дпкъ пічідеккѣт нз с'а передвткъ. Беві біне къ дѣкъ
ар воі чіпева съ денеце ачелѣ сімцѣ падіоналѣ, зпвлѣ ка ачела
пічі къ ва вреа съ се бзквре кв поі, чі елѣ din контрѣ се ва
дпчерка съ дппнергрѣсѣ пе паціонї кв вікленіе свпнпнндѣ ла джп-
селе алте ші алте скопкѣ періквбосе. Хотържреа de a ре'птро-
двчे портвлѣ падіоналѣ нзтai атвпчі ар фі грешітъ, квндѣ ар
пврчеде din фанатістѣ, квндѣ бтєнії ар креде къ патріотіствлѣ
стъ нзтai дп вешттннте, еаръ таі вжртосѣ квндѣ ар прігоні пе
ачеіа карії се'д din дпвъцѣ се'д din алтѣ каковъ (din съръчії) нз
ар ре'птрѣка портвлѣ падіоналѣ. Есческрі се потѣ дптажтпла
ічі коло дптрѣ пролетарі ка ші дптрѣ боіері; de еічі дпсъ нз
дпртвзъ къ портвлѣ се'д къ паціонса дптрегъ ар фі devinъ. Можідї
ші бздѣрані се афль еі дп totѣ фелвлѣ de портврї, дптрѣ
боіері ка ші дптрѣ бзргрѣ ші цврапл. Немції свпт дела патэрѣ
твлтѣ таі речі ші таі флегматічі, кв тóте ачеста дптрѣ джпшій
дпкъ се івескѣ дестяле бздѣрьпї.

Дечі пої салютъмъ къ тотъ ввквріа ре'зареа портвлгі падіо-
палѣ ка портѣ нъ пѣтъ de парадъ, чи тогъодатъ де тоте зіделе
ші пептръ тоте класеле соціетъдії, адикъ ші пептръ ачеле палтѣ
ка впѣ сімволѣ певіповатъ алѣ сімволы націоналѣ ші ка челѣ din
тъя сенпѣ алѣ ре'пторчерії datineлорѣ пъріптешті. Dmnezeѣ съ
ажкте ка портвлѣ націоналѣ съ не прегътескъ ла пъзіреа квръціе
ші певіповъдієл торале, ла віеда чеа сімплъ, la gonіреа дінтрѣ
пої а джаслѣ кареле ажксе а фі преа пътерпікѣ ші рѣпіпторѣ
діптрѣ тоте; фіе ка таї вжртосѣ фіїчеле ачестел церї съ діпвеце
пріп реалареа портвлгі падіо-палѣ а се діпбръка гъстюсѣ ші то-
тъши фъръ спесе квтваліте; фетеіле побстре сипт фрятобе ші
пльквте дествлѣ din патвра ші темпераментвлѣ лорѣ, фъръ ка съ
аібъ треввіпцъ de a се джакърка къ петекърії ші пестріцътврї впелс
таї сквтпе дектѣл азтеле.

Читателе ачестеа ле преподъсеръмъ дѣпъ журналъ Bande-
рер (Nр. 22), кэреле deckide колопсле сале фъръ цінере de
парте ла таі твълте опіпігнї, пептрвка прїп ачеста къ атътѣ таі
шордъ съ се погъ лътврі опіпігнea пыблікъ ші съ афле фіекаре
ли че фелъ de зіле тръйтъ.

Ачејаш жерпа їп Nr. 23 пыблікъ еаръш впѣ артіколъ ръ-
світъорѣ, сшітъ тутъ din kondeiлю къпоскѣтулі конте Каролъ Zai,
тітълатъ:

Австрія, Угорщина, Німеччина.

Лицелесвъл ачелваш есте вртъторвъл:

Noi нз реапъкът кондесъл спре а линтимна пътъръселе
такърі пропъсе дн жърнаме церташе прп епистола постръ
дескис (чea de dъбълъ); пептръ къ nimir нз таі пёгъ кътъ
надълъе маргаръ линтре симте ші ворбеште ка no; кътъ дн
попъръле немаргаре але Бъгарие с'аі дештептатъ симпатії пътъ-
ръсо пептръ-маргарисъ (пептръ каре?), пептрітъ прп ачеа кон-
нідъпе, кътъ еле пътъ дн впіре фръцесокъ къ маргарі ші съв-
сътвъл касеі Хабсбург-Лотарингіче воръ пътъе стърче ашезъмінте
ліверале ші линсътътате політікъ: noі реапъкът кондесъл пътъ
спре а линтимна вп фелъ de oninізне лъцітъ дн впеле класе,
къреа лъсъндъ дн паче ар лъа таска адевърълъ, еаръ десъ-
нъндъо динеаре ка ші спътеле де съпълъ.

Са zicъ adikъ, кътъ: Бъгария че е дрептъ аре линсътъ-
тате дн таі тълте прівіце пептръ каса domnіtобре ші пептръ
топархі, ачеаши днсъ есте тълтъ таі тікъ, тълтъ таі
славъ декътъ съ те поді ръзима пътъ днтръпса, чи кътъ пътъ
Церманія дъ требъзічъселе гаранци спре сконкріле чедора,
прп вртъаре кътъ статвъл Азтріе аре съ се разітме вървреа
и Церманія.

Ачеа, „Бъгария есте тълтъ таі тікъ ші таі словъ де кътъ
ші пътъ серви dinastiel ші топархіеі de pazimъ.“ — Ші бре
пептръ че? Нз кътва пептръкъ спрапада татаі въ Бъгаріе дн-
тръче вълъ бръ пе а Прасіе къ вна тілърі пътърате? — Нз
кътва пептръ ачеа, къ провединца ia datъ Бъгаріе (сокотіе къ
тіе чеделале дріп дінтріе Карації ші Днпъре пътъ ла Оршова?)
мізъзіне патарале ші віне днтръріе, пе каре пічі вп фелъ de
ваюпете с'е лінії de ватъ пк воръ фі дн старе де а ле скітъба
и статоріпцъ, мізъзіне ка ачелеа днтръ а ле къроръ лінії днса
се афъ de вна тілъ ам? — С'е пептръ ачеа, кътъ Бъгарія
(тотъ къ зеріле вечін?) есте локвітъ де чіпчіспрежече тіліопе
омені квраціюші, вінесіміторі, днсъблесії de сімітътвъл лі-
вертъції, алъ ізбіріе дн патріе ші алъ кредитціе кътъ каса dom-
ніtобре, ші къ пътъ днтръ ачесте мізъзіне фіндъ таі аре локъ
дескисъ пептръ алте чіпчіспрежече тіліопе?! — С'е пептръ къ
шіма патръ о днзестръ къ тотъ вълътъціле пътътештъ, о фъкъ
де чес маі таре фортъръцъ а Езропеі ші de чедъ таі фрътосъ
пътъвърдъ дн бръвълъ вергърінъ алъ еі, дн кътъ се паре къ Dze
пътъ пептръ ачеа нз дете днкъ Бъгаріе тотъ віне къвътъръде
ші, ка локвітъ еі съ пк віте de днпъръціа червітъ! — С'е
дбръ Бъгарія пептръ ачеа нз пътъ фі разітълъ топархіеі, къчі
днса аре дрептълъ стръвекі de а'ші днтрінде мізъзінеле сале
діалогълъ Днпърі, де а днфіпца idea търдъ а лъ Езропе
de Саваудіа:

„Днпъреа съ фіс ліберъ, еаръ цера дінтрѣ
търіле адіратікъ ші пеагръ съ фіе о Бъгаріе
таре, а къреі тъпъ дрептъ атіпце Церманіа,
еаръ стъпга Боспорълъ?!“ (Форте інтересантъ, атъта
пътъ, къ Рсіа, Франца ші тотъ попъръле ръсърітепе нз воръ съ
шіе nimir de веќілъ планъ алъ лъ Езропе. Ped. Gaz.) — С'е
пътъ пептръкъ се апрапіе ачелъ тімпъ фаталъ, къндъ търдъца ідеа
а лъ Езропе се пътъ днфіпца днтрівълъ кіпъ вікторіосъ, din какъ
къ дестътата старе а Оріентълъ, — шофа Француеі de а трече
песте Pinъ, — еманчіпіа църпілоръ дн Рсіа, — сіліпцеле
Італіеі de а се впі, — пъсечъзіа Прасіеі de а фі сілітъ с'ші
опре кіаръ екістінца са, — прстенізіа Брітаніеі асупра це-
реі Фараопілоръ, не гарантéзъ вікторіа din капълъ локвітъ (адікъ
вікторіа къ каса впгъріл ар фі съ оквіе Босніа, Сербіа, Ромъ-
ніа, Молдова, Българіа ші съ ле днкорпорозе къ Българіа), din
какъ къ ачеа вікторіа о гарантéзъ попъръле чедъ кавалерештъ а
ле Бъгаріе, каре днфіръціе прп інстітіції ліверале, ла кіем-
реа рецелъ лоръ скітъпдъссе тоці ка впвълъ, дн впіре къ арт-
мале азотріаче днфірътътъріе de тбртъ ар скітъ ла кале прп
ліптале лоръ о пътре ші търіше глорібъ фіндатъ пе чедъ таі
сіпте дрептърі отенештъ (de a съжъга пе алте попъръ??) ші
пе дрептълъ леќітітъції, каре ар днтръпека оріче алте пътре ші
глорібъ?

Dékъ кътва тотъ ачесте ёйтъ пътъ фантасії маргаре, пътъ
спрападе фербіпдъ каре пічі одатъ нз се воръ днфіпца, оъ жъ-
дече обсервъторії пеінтересаї ал стъріл днкъррілоръ de астъзі,
прекът ші кавалерештъле попъръ а ле Бъгаріе ші артата чеа
бравъ а Азтріе!

A таі воръ deспре Церманія ка deспре ачеа церъ че ар
шіа da гаранци маі сігъре пептръ десволтареа търтіл ші а
пътре азтріаче съ пе фіз ертатъ а нз воръ nimir: „Te
facta loquuntur.“

Фіе днсъ кътъ ва фі: тімпълъ чедъ сеіріосъ пе стрігъ къ
„вреа съ днспързе!“ Линтесвъл червъ алъ Езропеі есте акопе-
рітъ de пътълъ нергълъ. De ші ачеа пътълъ днгрекаці de о фрътълъ
кътълъ воръ фі редіпдълъ de кътъ чедъ атотъпътърікъ съ пк
десъп, матеріа електрікъ днсъ de каре атмосфера Езропеі е

днфервълътъ пе десеќъ пічіодатъ; о сінгъръ скіптеіе ші тотълъ
се пітъ префаче дн флакъръ консътътъріе. Атъпчі апоі Азтріа
есте ачеа, днтръ касеі Хабсбург-Лотарингіче воръ пътъе стърче ашезъмінте
ліверале ші днсътътътате політікъ: noі реапъкът кондесъл пътъ
спре а линтимна вп фелъ de oninізне лъцітъ дн впеле класе,
къреа лъсъндъ дн паче ар лъа таска адевърълъ, еаръ десъ-
нъндъо динеаре ка ші спътеле де съпълъ.

Конте Каролъ Zai.

АЗСТРІА. Віена. Маест. Са ч. р. апостолікъ віпевоі а
denomі пе терітатвъл de тропъ цепералъл de артілеріе баронъ
Хесс de къпітапълъ трабапцілоръ квадрії преторіаре.

— Депътъчъпе а тагіаръ, възъндъ, къ пе пітъ афла
пріміре дн аздіенціе ла Маестате ка депътъчъпе, днш алеес упъ
комітетъ de б інші, каре съ черче а тіжлоі днпіліріеа допін-
делоръ протестантіче, — ші чеілалці тълці ла пітеръ тръшіші таі
де пе ла тоте конвентеле Бъгаріеі се ре'птоіръ а каоъ. Кон-
дкътъорій депътъчъпеі бар. Ва і ші барон. Пропаі пріміре dela
min. прешедінте графълъ Рехберг спрападу, къ лоръ ла доі ле
стъ дескілъ дрептълъ la Monarхълъ.

„Wien. Z.“ жърп. днпірътескъ скріе deспре ачеста депъ-
тъчъпе, къ днпъ леде нз се прімеште пічі о депътъчъпе дн аз-
діенціе ла Маестате, днкъ нз 'ші ва фі скосъ таі пайтне конче-
сізне преанаітъ пе калеа леїзітъ, прп вртъаре, къ ачеста депъ-
тъчъпе днкъ нз пътъ прімі аздіенціе ла Маестате, чи впіл ка
персбіе партікъларі фръ прімідъ de кътъ тіпістри ші алте пер-
соне тарі спре а'ші дескіпери dopiprile. —

— Жърп. „Neueste Nachrichten“ ворбіндъ таі пе даргъ
deонре „кестіліе челе тарі азтріаче“ дн терміні форте апіці, дн-
кеіе къ ачеа, къ ачешті зече anі din вртъ аш фостъ anі de-
къдиндеі ші аі днтръпчішії, днтръ карії патріотісълъ аморціе къ
тотълъ, върбациі de спірітъ ші пеатърпітъорі с'аі фостъ ретрасъ къ
тотълъ пъзіндъ о профіндъ тъчере, еаръ съртапълъ тіпаръ ера
ферекатъ дн кътъшіе ші політика се derpadace а фі тесеріа ві-
рократілоръ; десперъчъпе тътъ, тъчере таірпітъоре, окіетрі
важокърбсе, корпізізіа ідеілоръ ші а сімітъпітелоръ, татаі
лъпцізіе а торалеі ші а опіпівні пъбліче, — ачестаа фръсеръ
фркітеле треккілоръ зече anі. Малътътъ чеілалці къ ачеле тім-
пірі de о преа трістъ теторіе днкъ аш треккітъ аїа одатъ пре-
сте noі. — Акът днсъ попъръле аш а се фері форте днцелепце-
ште, ка нз кътва съ реказъ дн ръзълъ чедъ каре аш фостъ таі
пайтне de ръзълъ din ачешті зече anі. Нз кътва лівераісълъ
чедъ фалсъ ші бастардъ пе каре форте тълці тлъ піртъ дн гъръ,
прп підіпі днсъ днкъ аш дн інітъ, оъ пе дншале de аічі дн-
пайтне (таі вжртоq пе noі ротъні, пептръ карії орі днтр'о
парте орі дн алта е къ тотълъ періквілосъ de а фі вшоръ кре-
зътъорі). —

— Онъ opdinъ миністеріалъ din 27. Ian. пъблікъ, къ Mai. Са
а віпевоілъ а ръдика опріреа еспортъл de каі пе тоте пърціле
топархіеі, пътъ дн Піемонтъ, Тоскана, Modena, Парма ші Ром-
анія italіanъ се съсцие опрела.

Cronica strâina.

Марі съпт консеквіцеле брошуре „Напа ші конгресъл“
ші еле се десфъшръ дн пропордівпі totъ кресченте, къ о ізціль
таі таре дескътъ че ар фі пътътъ креде чіпева ла днчептъ. О
тълціміе de шітірі фрътъпбсе ешіръ днтр'одатъ пе аріпіле пъблі-
чітъції, алъ къроръ кврінсъ нз таі ласъ дндоіель, къ пътъ пъ-
зінъ, ші вомъ скріе deспре Italia съпт ръзріка „къшпілъ ръсбо-
ілъ“. Еатъле вна таі отържтъре дескътъ алта.

ІТАЛІА. Minістръл пріміріе контеле Камілъ Каввръ а
емісъ къ датъ 27. Ian. о пътъ чеілалці кътъ репресілтатії
Піемонтълъ акредитациі ла кабінетеле европене, дн каре аратъ
Езропеі програма позлітъ minіsterів, къ къвълъ брзінъ ші пеа-
чітъ, каре е: днкорпорареа Italiaеі тіжлоіе къ Піемонтълъ, с'е
къ аштъ къвінте: формареа чиа ретнъ алъ Italiaеі суперібре съпт
счептърълъ lzi Вікторъ Emanuele. Ачеста о тотівэзъ Каввръ къ
о істедітіе преа рафінатъ, zikъндъ, къ атътъ Піемонтълъ кътъ ші
Italia тіжлоіе а штептатъ къ тотъ днкредепеа конгресъл пъ-
терілоръ европене, днсъ фіндъкъ конгресъл се ашпъ ші врео
перспективъ фіндатъ нз се таі івеште, ка каса Italiaеі съ се
пътъ регъла прп негодіаізі днллюматіче: аша п'ял таі ретънє
алта дндерентъ, дескътъ ка Піемонтълъ съпт октълъ Француеі ші
алъ Апгліеі съ се днгріжескъ сінгъръ de регълареа касеі itali-
ене, ші дн вртъ провокъндъсе я тълте алте шанфестъчъпі аш
Француеі ші Апгліеі о зіче, къ акът ласъ тотъ прівіцеле de о
латъре ші се за пъши ла фаптъ. Аша, чеса че таі онъ ера о
ідеа аїтатъ ші вп фътъ проскрісъ, астъзі се афъ дн ажъпълъ
комплінріе фаптълъ ші пе къндъ скріемъ ачестаа трапнеле сар-
дінізе воръ фі днтрътъ дн Тоскана ші Romana, пептръ ка дн
пътеле касеі Karigianъ се iea дн посесівніе провіцеле ачестаа
che дн фаптъ се афъ ші апексате къ Cardinia.

Онъ ввієтъ de арте dominъ дн тотъ Italia. Lombardia сеа-
тъпъ впіл лагъръ днтрісъ ші фръ теззінъ. — Гарібалди провокъ

не фацъ ла арте пептрэ еліберареа венедіапіорд de суптъ Австрія, баталіоне де воїнтарі, атътъ венедіані кътъ ші тоскані ші романой еаръші се формезъ, ка ші ұнайре de реобоівлік декоранді трекітъ; арте ші тунісіе се тръмітъ ла Венедіані не вата къклыі ші ал фінітъ атмосфера ұп Венедія, ұнкітъ гъвернаді требі се іса тъсері стръординарі пептрэ ексунітереа пъчі. 100 de арестаі демістрапі се адакъ ұп левптрэ ші стареа мардіалъ ва ашеза опдінеа кът ва еа. —

Кавбрк скрісеес маі ұнколо Пріпілія Наполеонд, ка се i дескопере плапеле дефінітівіе але Ампнер. Наполеонд ка че вреа елъ къ Італія, ші тотіодатъ ұнпіртъші Ампнератія ші текствлік үнілікітіматъ алі Сардиніе кътъ гъвернаді Папеі ұп каре декіаръ, къ дікъ десбіркіріле волгутарілорд din Австрія ұп статвіл Папеі ну ворѣ ұнчета, Сардиніа ва пріві ачеста de аместекъ алъ Австріеі ұп касса італіанъ, ші еа 'ші ва цілі дрентвіл de а інтревені, чееса че се веде актъ din ұнпірареа сардиненілорд ұп Етілія.

Din Roma емісі С. Са Папа о Епчікілікъ дататъ din 19. Іанварі а. к. Ампнератъ кътъ тоңі патріарші, прімасі, мітрополіді ші епіскопі крештінітъці, ұп каре дескопере ші десблъ атентате профілітіре де съпіліпі, ұнчерката ұп контра қомпіріші ампнешті а Сып. Сале. Ачестъ потъ черквларъ се тръмісі ші алі Наполеонд ұп формъ de ресиңілік са скрісоарса din 30. Деч. ші 'і декіаръ категоріче, къ маі біне ва съфері тóте ші тóрте de кътъ съ се ұнвіоіскъ ла ръпіреа ші пътві үнілікі Палме din Патрімопіш С. Петр; провокъ апоі не крештінітітіде ла крвніаде de рғгъжпі евлавібсе ұп контра дешманілорд Ромеі, ұнкремзіндік касса ампнрріл бесерічіл проведініл. — Дела емітреа епчікілікі ачештіа datéza актвілікъ алъ траңдіеіл романо-італіане.

Ефекталъ че фъкъ ұп Парісі пасторала ачеста, алъ къреі квпрінілікъ ділді вомтъ ұнпіртъші не ларгъ, се веде din съпітімареа „Опіверсілі“, фініа ұнпірареа аміланделі нордіче къ Австрія ші Пресіа, de аічі се чіті къ Пресіа а ұнкеіетъ аміланді оғенсівіл дефенсівіл къ Ресіа спрэ аперареа Рінглі мі а апел Minchіо ұнграпіца позъ din Венедіана; ұнсъ діпілі че копдіалітатеа пітерілорд апсепе а Франдеі ші Англіеі се префікъ ұнпір'о аміланді де пріпінілікъ ұп касса італіанъ, Ресіа еаръш се маі ретрасе ұп профінде сале ұнапрілікъ ші Пресіа ұнкъшілікъ ресерві лібергратеа актівні пътъ ла алътъ окасініе. Несъчпса Австріеі аша дағъ еаръш ар фі ісолатъ фацъ къ касса італіанъ, пътъ ла о позъ порпіре аміланделі нордіче. Амп'ачестеа ұнпіретірърі ұнпір'е „Ое. З.“ жарг. min. — „Че ворѣ таі фаче Пресіа ші Ресіа? Вреаі ем а да өнпъ паче прочедерілі челеі діктаторіче а Франдеі ші Англіеі, ор але ла қларъ ті de өнпъ? Ачеста с ұнпіретірърілікъ каре се қопчептірэлікъ тоталъ, че ва отърж престе сортеа Европі неperiode de ұнапрілікъ ұнпінде. Аічі өттілі къ гріпареа пітерілорд. —

ЛІЧІТАЦІН ЦАРЕ.

Компна бесерічілікъ гречешті din Брашовѣ вреа ада ұп арын-дъ челе дібъ тошілікъ але сале: Съмбъта de съсъ ші Пойані Мърлілі дея Сыпіорд, ad. дела 24. Апріле а. к. ұнчепінділікъ не шасе апілі қрттарорі, дімпреділікъ къ тóте ұнпіретірілікъ че се үнілікъ de өнпірілікъ ачестеа, ші ачеста пе калеа лічітадісі.

Лічітаділікъ пептрэ ачестеа өнпірілікъ се ва үнілікъ ұп Брашовѣ ұп 15. Фебрварі а. к. ұп каса de адіпнір а бесерічілікъ, ұп търгілікъ кайорд, къ ачелді адасыл, къ тошіліе пітітіе се ворѣ da се се тóте ла олалъ се се ші кътіе үнілікъ, діпілі кътіе ворѣ челе ұнпіретірілікъ.

Kondiçінілікъ лічітаділікъ се потъ веде ші пътъ актъ ұп канділаріні компніе пітітіе гречешті се се ші да D. adвокатъ de Венециа ұп Брашовѣ.

Аша дағъ се провокъ тоңі Domnіl ачесіа, каріл вреаі ұнбеле тошілікъ ұнпір'упа се се ші каріл боеискъ а ұнпір'упа вреаі din еле, ка пе термінілікъ пісіл de лічітаділікъ се се афле къ ваділікъ амеснірт 10% а иреділікъ стрігърі, каре се иоге веде ұнпір'упа kondiçінілікъ аръндырілі.

Брашовѣ, ұп 20. Іанварі 1860.

ANTICIA КОМІНЕЙ БЕСЕРІЧЕШТІ.

Карсвріле ла өнрсъ ұп 4. Фебрварі к. п. стад ашес:

Вал. азст. фр. кр.

Галвіні ұнпіретішті	6 32
Азгевріл	114 60
Акційле ванкылі	845 —
кредитілі	192 —
Дімпреділікъ падіонал	78 20
Овлігацийле металіче екі de 5 %	69 40
Десбірчіпареа, овлігацийле Apdealslai	— —
Корона	— —